

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

OAHPPOPLÁNA

Govven- ja filbmenoahppu 1

5 oahppočuoggá

Sámi journalistihka bachelorprográmma

1 Oahpu namma

Sámegillii: Govven- ja filbmenoahppu 1

Norsk: Foto- og filmutdanning 1

English: Photo and Film Education 1

2 Oppalaš diedut oahpu birra

- Oahpu koda: JOU 106-1
- Viidodat: 5 oahppočuoggá
- Oahpu lágideapmi: Oahppu lágiduvvo oahppobáikkis Sámi allaskuvllas.

3 Oahpu gullevažuohta

Fága lea geatnegahtton oassin Sámi journalistihka bacheloroahpus.

4 Sisabeassangáibádusat

Jos leat sajit, de sáhttet olggobeale/ eksterna ohccit ohcat dán ohppui. Ohccit fertejit deavdit Sámi allaskuvlla vuoddoahpuid oppalaš sisaváldingáibádusaid.

Sisabeassanvuodđu sáhtá leat juogo oppalaš lohkan gelbbolašvuohta (čadahan joatkkaskuvlla/logahaga) dahje reálagelbbolašvuohta. Sáme giela gáibádusa sáhtá deavdit čuovvovaš vugiid mielde: Norgga joatkkaskuvllas sáme giella 1. dahje 2. giellan 2, Suoma logahagas eatnigielladutkkus dahje lohkan sáme giela vierrogiellan ja Ruota gymnásas eatnigiellan (modersmål 200 čuoggá) dahje odđáigásaš giellan (moderna språk 200-300 čuoggá) dahje vástideaddji sáme gieloahppu doaibmi njuolggadusaid mielde. Sáme giela gáibádusa sáhtá maid deavdit sáme giela lohkanbadjeoahpuin, 30 oahppočuoggá, dahje vástideaddji oahpuin dahje ceavzit giellageahččaleami maid Sámi allaskuvla lágida. Jus lea eahpesihkarvuohta man dási gelbbolašvuohta ohccis lea, de ášši ovddiduvvo fágalaš árvvoštallamii ja meannuduvvo dán vuodul.

5 Oahpahušgiella

Oahpahušgiella lea davvisáme giella, muhto skandináva gielat ja engelasgiella sáhttet geavahuvvot. Oahpahuš eanjalgillii ii dulkojuvvo. Eará gielaide oahpahuš dulkojuvvo dárbbu mielde.

6 Sisdoallu

Studeanta galgá dán oahpus oahppat filbmet ja analyseret filmmaid. Oahppá hábmet oanehis giehtačállosa ja mo geavaha filbmeta vuoddoteknikkaid. Oahppá čuohppat filmmaid ja mo geavaha jienaid ja musihka filbmabargus.

Govven oasis studeanta oahppá kámera geavahit ja mo galgá govaid heivehit journalisttalaš mitalusaide. Oahppá maid digitálakámera geavaheami ja mo govaid buoreda redigeredettiin. Stillsgovvemis oahppá ođasšáññera govvideami, sihke portreahtaid, olbmuid árgabeaivvi ja luonddugovaid.

7 Oahppanjoksosat

Máhttu ja diehtu:

Studeanta

- ádde movt filbmajurdaga hábme ja movt čállit filbmamánušiid
- ádde movt galgá visualiseret giehtačálloša filbmema bokte
- ádde movt geavahit filbmakámera ja eará filbmenreaidduid
- ádde movt galgá čuohppat filmma ja heivehit jiena ja musihka filbmii
- ádde mo galgá govvet stillsgovaid ja makkárat leat govvenšáŋŋerat

Gálggat:

Studeanta

- máhtta ráhkadit filmmaid ja govvet stillsgovaid
- máhtta analyseret filbma mitalusaid ja govaid
- máhtta árvvoštallat filbmateknihkaid ja oahppá geavahit filbmateoriija
- máhtta árvvoštallat govvageavaheami journalistihkas
- máhtta reflekteeret dahje vuđoleappot čilget iežas visuála barggaid birra

Oppalaš gelbbolašvuohta:

Studeanta

- máhtta iešheanálaččat filmma vuoddoteknihkaid geavahit
- máhtta geavahit visuála mitalanteknihkaid ráhkadit oanehis filmma
- máhtta hábmet govvamitalusaid

8 Oahppan- ja oahpahanvuogit

Dán fáttás lea oassi oahpahas luohkkálanjas, sihke logaldallamat, joavkobarggut ja individuála bargobihtát. Vurdojuvvo ahte studeanttat ieža nagodit čadáhut filbmema ja govvema lagašbirrasis ja ahte barget ovttaš iešguđetge prošeavttaiguin. Ráhkadit filmmaid ja govvejit govaid. Oahpus fállat bagadallama, árvvoštallama ja čuovvolemiid.

9 Gáibádusat beassat eksámenii

Bargogáibádusaide gullet leat aktiivvalaččat mielde logaldallamiin ja buvttadit jeavddalačča geatnegahtton barggaid. Kurssa dohkkeheami gáibádussan lea unnimusat 80 proseantta oassálastin ja buot bargobihtát galget leat máhcahuvvon ja 80 proseantta dohkkehuvvon. Fágaoahpaheaddji dohkkeha gáibádusaid beassat eksámenii.

10 Eksámen

Eksámen lea 5-beaivásaš ruovttueksámen mas studeanta galgá ráhkadit 2-3 minuhta filmma dahje stillsgovva mitalusa. Studeanttat barget joavkkus.

Árvosánet addojit ECTS vuogádaga mielde, mas A lea buoremus árvosátni ja E lea vuolemus ceavzinárvosátni. F árvosátni mearkkaša ahte ii leat ceavzán. Muđui čujuhuvvo Sámi allaskuvlla loahpalaš árvvoštallan- ja eksámennjuolggadusaide.

11 Leago privatisttain vejolaš váldit dán oahpu?

Ii leat.

12 Kvalitehtasihkkarastin

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii, ja makkár vejolašvuodát/geatnegasvuodát studeanttain lea árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.

Studeantadásis oahppu árvvoštallojuvvo evaluerenčoahkkimis ja studeanttat devdet árvvoštallanskovi oahpu loahpahettiin. Ásahusdásis oahppu árvvoštallojuvvo studeantaárvoštallamiid, eksámenraporttaid, sensorraporttaid ja fágaraportta vuodul.

13 Lohkanmearri

Marubbio, Elise M and Buffalohead, Eric L (2013) *Native Americans on Film. Conversation, Teaching and Theory*. The University Press of Kentucky. Kentucky.

Braaten, Lars Thomas, Kulset Stig, Ove Solum (2000) *Introduksjon til Film. Historie, teori og analyse*. Ad Notam Gyllendal. Oslo.

Lehtola, Jorma (2000) *Lailasta Lailaan. Tarinoita elokuvien sitkeistä lappalaisista*. Kustannus-Puntsi. Inari.

Kolari, Jukka og Forsgård Peter (2016) *Bedre bilder med Canon EOS digitalt speilreflekskamera*, 3. revidert utgave (gávdno maid suoma, ruota ja engelasgillii).

Kobre, Kenneth (2017) *Photojournalism, the professionals apporach*, Focal Press.

Irving, David K (2010) *Fundamendals of film directing*. McFarland & Co.

Salgado, Sebastio (2013) *Genesis* Paris: Taschen.

Wessel-Aaas, Jon (2016): *Opphavsrett, fotorett og personbilder i nettjournalistikk*, Oslo: Cappelen Damm Akademiske.

Filmmat:

Gaup, Nils (1987) *Ofelaš*, Norway

Kernell, Amanda (2016) *Sameblood*, Sweden

Skaltje, Maj Lis (2010) *Juoigan*, Sweden

Simma, Paul Anders (1993) *Earht of Rage, Vaši Eatnamat*

Arnaquq-Baril, Alethea (2016) *Angry Inuk*, Canada

Lohkanmearrelistu sáhtta rievdat